

7.9.2018

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Selvitys perustuu listayhtiöiden hallinnointikoodiin 2015, jota Varma noudattaa työeläkevakuutusyhtiöiden toimintaan soveltuvin osin; poikkeamat selostetaan jäljempänä kohdassa "Selonteko hallinnointikoodia koskevista poikkeuksista". Koodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n kotisivuilta (www.cgfinland.fi). Selvitys kuvaa tilannetta 7.9.2018.

Sisällys

1 Yhtiökokous	1
2 Hallintoneuvosto.....	2
3 Vaalivaliokunta.....	2
4 Hallitus	3
4.1 Hallituksen tehtävät ja kokoonpano	3
4.2 Hallituksen valiokunnat	5
4.2.1 Tarkastusvaliokunta	5
4.2.2 Nimitys- ja palkkiovaliokunta	5
5 Toimitusjohtaja.....	6
6 Johdon ja sijoitusorganisaation luottamustoimet.....	7
7 Sisäpiirihallinto	7
8 Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä.....	8
9 Tilintarkastus.....	9
10 Sisäinen tarkastus.....	10
11 Selonteko hallinnointikoodia koskevista poikkeuksista	10

1 Yhtiökokous

Varman ylintä päätösvaltaa käyttävät yhtiökokouksessa osakkaat, jotka ovat:

- vakuutuksenottajat, joilla on Varmassa voimassa oleva työntekijöiden eläkkeitä koskevan lainsäädännön mukainen vakuutus sopimus;
- yrittäjät, joilla on Varmassa voimassa oleva yrittäjien eläkkeitä koskevan lainsäädännön mukainen vakuutus sopimus;
- ne vakuutetut vakuutuskohtaisesti yhdessä, jotka kuuluvat Varmassa voimassa olevan työntekijöiden eläkkeitä koskevan lainsäädännön mukaisen perusvakuutuksen piiriin; ja
- takuusuuden omistajat.

Osakkaalla yhtiökokouksessa käytettävissä olevien äänten määräytyminen on kuvattu tarkemmin yhtiöjärjestyksessä.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen toukokuun loppua. Ylimääräinen yhtiökokous pidetään, milloin hallitus tai hallintoneuvosto katsoo siihen olevan aihetta taikka milloin se vakuutusyhtiölain mukaan on pidettävä.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokouksessa vahvistetaan yhtiön toimintakertomus ja konsernitilinpäätös, päätetään tilikauden tuloksen käsittelystä, pääte-

7.9.2018

tään vastuuvapauden myöntämisestä vastuuhenkilöille, hallintoneuvoston jäsenten sekä tilintarkastajien palkkioista. Yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet sekä tilintarkastajat ja heidän varamiehensä.

2 Hallintoneuvosto

Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaisesti Varmalla on hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa hallintoa. Tämän valvontatehtävän ohella hallintoneuvosto:

- valitsee vaalivaliokunnan ehdotuksen perusteella hallituksen jäsenet ja varajäsenet
- vahvistaa vaalivaliokunnan ehdotuksen perusteella hallituksen palkkiot
- nimittää vaalivaliokunnan jäsenistään tai hallituksen jäsenistä
- antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksen, konsernitiinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilintarkastuskertomuksen johdosta.

Hallintoneuvostoon kuuluu 28 jäsentä, jotka valitsee varsinainen yhtiökokous. Valintamenettely on yhtiöjärjestyksen mukaan seuraava:

- seitsemän valitaan henkilöistä, joita ovat ehdottaneet keskeisiä työnantajakeskusjärjestöjä vaalivaliokunnassa edustavat jäsenet
- seitsemän valitaan henkilöistä, joita ovat ehdottaneet keskeisiä palkansaajakeskusjärjestöjä vaalivaliokunnassa edustavat jäsenet
- neljätoista valitaan vaalivaliokunnan yhteisen ehdotuksen perusteella.

Jäsenen toimikausi on kolmivuotinen siten, että vuosittain on erovuorossa enintään kymmenen jäsentä. Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat vuosittain. Työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää, että yksi näistä valitaan vaalivaliokunnassa vakuutettuja edustavien jäsenten ehdotuksesta.

Hallintoneuvoston kokoonpano löytyy verkkosivustomme [Yhtiötietoa-osiosta](#).

Tiedot hallintoneuvostolle maksetuista palkkioista on esitetty erillisessä Palkkaja palkkioselvityksessä.

Hallintoneuvoston jäsenet ja heidän määräysvallassaan olevat yritykset on merkitty Varman sisäiseen lähipiirirekisteriin. Yhtiön omaisuuden myyminen tai muu luovuttaminen rekisteriin merkityille samoin kuin omaisuuden hankkiminen heiltä edellyttää, että asiasta on erikseen päätetty hallituksessa. Lainkohdan tarkoittamia toimia ei ole ollut kalenterivuoden 2017 aikana.

3 Vaalivaliokunta

Hallintoneuvosto nimittää vaalivaliokunnan jäsenistään tai hallituksen jäsenistä. Työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää, että joko puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja valitaan vakuutettuja edustavien hallintoneuvoston jäsenten ehdotuksesta.

7.9.2018

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi Varman vaalivaliokunnassa on neljä muuta jäsentä, joista

- kaksi valitaan vakuutuksenottajia edustavien hallintoneuvostojäsenten ehdotuksesta
- kaksi valitaan vakuutettuja edustavien hallintoneuvostojäsenten ehdotuksesta.

Vaalivaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja Kari Jordan ja varapuheenjohtajana hallituksen varajäsen Eija Hietanen. Jäsenistä Antti Palola (hallituksen varapuheenjohtaja), Pekka Piispanen (hallituksen jäsen) ja Eija Hietanen edustavat vakuutettuja sekä puheenjohtaja Kari Jordan, Jari Paasikivi (hallituksen puheenjohtaja) ja Kai Telanne (hallituksen varapuheenjohtaja) vakuutuksenottajia.

Vaalivaliokunta tekee yhtiökokoukselle ehdotuksen hallintoneuvoston jäsenten valinnasta erovuoroisten sijaan ja jäsenten palkkioista sekä vastaavanlaisen ehdotuksen hallintoneuvostolle hallituksen jäsenten osalta. Valiokunnalla ei ole muita tehtäviä.

4 Hallitus

4.1 Hallituksen tehtävät ja kokoonpano

Hallituksen tehtävänä on huolehtia Varman hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää lisäksi, että hallitus laatii sijoitussuunnitelman yhtiön varojen sijoittamisesta.

Työjärjestyksensä nojalla hallitus vahvistaa kuvauksen Varman hallintojärjestelmästä ja jatkuvuussuunnitelman sekä toimintaperiaatteet sisäisestä valvonnasta, riskienhallintajärjestelmästä, sisäisen tarkastuksen järjestämisestä, eturistiriitojen tunnistamisesta ja ehkäisemisestä, palkitsemisesta, toimintojen ulkoistamisesta ja omistajaohjauksesta. Vuosittain hallituksen arvioinnin kohteena ovat hallintojärjestelmä, kirjalliset toimintaperiaatteet ja jatkuvuussuunnitelma.

Hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan. Hallituksen tehtävänä on työjärjestyksen mukaan myös:

- valita vuosittain tarkastusvaliokunnan samoin kuin nimitys- ja palkkiovaliokunnan jäsenet.
- nimittää vakuutusmatemaatikko ja ylilääkäri sekä toimitusjohtajalle suoraan raportoivat johtajat
- päättää toimitusjohtajan ja hänelle suoraan raportoivien johtajien työehdot ja palkkiojärjestelmät
- nimittää tarvittaessa toimitusjohtajan sijainen
- nimittää neuvottelukuntien jäsenet sekä vahvistaa neuvottelukuntien säännöt ja palkkiot
- arvioida toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja toimitusjohtajalle suoraan raportoivien johtajien toimintaa sekä johtamisresursseja ja niiden riittävyyttä
- päättää henkilöstön palkitsemisjärjestelmistä
- vahvistaa yhtiön arvot
- päättää strategisista tavoitteista sekä kokonaisstrategiasta

7.9.2018

- vahvistaa toimintasuunnitelma ja liikekulubudjetti
- käyttää sijoitustoimintaan liittyvää ylintä päätösvaltaa ja vahvistaa sijoitustoiminnan päätösvaltuudet sekä päättää toiminimenkirjoitusoikeuksista
- hyväksyä tilinpäätös ja allekirjoittaa tilinpäätösasiakirjat
- huolehtia yhtiökokouksen koollekutsumisesta
- valmistella yhtiökokouksessa ja hallintoneuvostossa käsiteltäviä asioita
- päättää compliance-toiminnasta
- määrittää sisältö ja suuntaviivat sisäiselle valvonnalle, huolehtia sisäisen valvonnan organisoinnista, arvioida vuosittain, onko sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty sekä ryhtyä tarvittaessa korjaaviin toimenpiteisiin
- päättää hyvityspolitiikasta ja laskuperustehakemuksista
- päättää vakuutuskannan luovutuksista.

Lisäksi hallitus päättää aina kaupoista ja muista liiketoimista silloin, kun vastapuolena on yksityishenkilö tai sellainen määräysvalta-yhteisö, jossa äänivalta on yli puolet hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenellä, toimitusjohtajalla, johtoryhmäjohtajalla, päävastuullisella tilintarkastajalla tai varatilintarkastajalla, ja liiketoimi on merkittävä siten, että sen arvo on vähintään 1000 euroa. Merkittävänä ei kuitenkaan pidetä markkinaehtoista asuntovuokrausta Varman omistamasta kerrostalo-kohteesta, eikä ostoja, joissa kohteena ovat tavanomaisessa liiketoiminnassa Varmalle markkinaehtoisesti tarjotut kulutustuotteet tai -palvelut, eikä lakiperusteista takaisinlainausta.

Hallituksen valinta kuuluu hallintoneuvostolle työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain nojalla. Hallitukseen kuuluu 12 jäsentä ja kolme varajäsentä. Valintamenettely on yhtiöjärjestyksen mukaan seuraava:

- kolme jäsentä ja yksi varajäsen valitaan henkilöistä, joita ovat ehdottaneet keskeisiä työnantajakeskusjärjestöjä vaalivaliokunnassa edustavat jäsenet,
- kolme jäsentä ja yksi varajäsen valitaan henkilöistä, joita ovat ehdottaneet keskeisiä palkansaajakeskusjärjestöjä vaalivaliokunnassa edustavat jäsenet,
- kuusi jäsentä ja yksi varajäsenen valitaan vaalivaliokunnan yhteisen ehdotuksen perusteella.

Hallituksesta on vuosittain erovuorossa neljä varsinaista jäsentä.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat.

Hallituksen kokoonpano löytyy verkkosivustomme [Yhtiötietoa-osioista](#).

Hallituksen jäsenenä ei ole Varman toimivaan johtoon kuuluvia henkilöitä. Kukaan hallitusjäsenistä ei ole ollut työ- tai toimitushteessä Varmaan vuonna 2017 tai kahtena sitä edeltävänä vuonna eikä kukaan heistä saa Varmalta konsultointi- tai muita korvauksia hallitustehtäviin liittymättömistä palveluista tai muusta neuvonnasta.

Hallituksen jäsenet ja heidän määräysvallassaan olevat yritykset on merkitty Varman sisäiseen lähipiirirekisteriin. Yhtiön omaisuuden myyminen tai muu luovuttaminen rekisteriin merkityille samoin kuin omaisuuden hankkiminen

7.9.2018

heiltä edellyttää, että asiasta on erikseen päätetty hallituksessa. Vuonna 2017 tällaisia luovutuksia ei tehty.

Jäsenillä ja heidän määräysvalta yrityksillään ei ole osakeomistuksia eikä osakeperusteisia oikeuksia Varman konserniyhtiöissä.

Varman hallintoneuvosto hyväksyi kokouksessaan 30.11.2017 monimuotoisuustavoitteet Varman hallinnossa. Varman hallituksen kokoonpanoa suunnitellaan pitkäjännitteisesti. Tehokas työskentely hallintoelimissä edellyttää, että niissä on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallintoelimissä ovat molemmat sukupuolet riittävästi edustettuina.

4.2 Hallituksen valiokunnat

Varman hallitus on yhtiöjärjestyksen mukaisesti valinnut keskuudestaan nimitys- ja palkkiovaliokunnan sekä tarkastusvaliokunnan. Lisäksi hallituksen puheenjohtajisto ja toimitusjohtaja kokoontuvat tarvittaessa valmistelemaan hallituksessa käsiteltäviä asioita; puheenjohtajiston muodostavat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat.

4.2.1 Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan keskeisiä tehtäviä ovat Varman sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan sekä taloudellisen ja muun raportoinnin valvonta sekä tilintarkastajien ja sisäisen tarkastuksen työn etenemisen ja havaintojen seuranta. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa. Valiokunta raportoi toimistaan ja havainnoistaan hallitukselle.

Vuonna 2018 tarkastusvaliokuntaan kuuluvat Ari Kaperi (puheenjohtaja) sekä Jyri Luomakoski, Antti Palola ja Kai Telanne.

Valiokunta kokoontui 7 kertaa vuonna 2017 ja jäsenten osallistumisaste oli 100 %.

Valiokuntajäsenistä Ari Kaperi, Jyri Luomakoski ja Kai Telanne kuuluvat Varman asiakasyritysten toimivaan johtoon hallinnointikoodin (suositus nro 10) tarkoittamalla tavalla.

4.2.2 Nimitys- ja palkkiovaliokunta

Nimitys- ja palkkiovaliokunta valmistelelee Varman palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät sekä johdon toimi- ja työsopimusten ehdot. Valiokunnan esitykset tuodaan hallituksen päätettäväksi.

Vuonna 2018 nimitys- ja palkkiovaliokuntaan kuuluvat Jari Paasikivi (puheenjohtaja) sekä Antti Palola ja Kai Telanne.

Valiokunta kokoontui 7 kertaa (osallistumisaste 100 %) vuonna 2017.

Valiokuntajäsenistä Jari Paasikivi ja Kai Telanne kuuluvat Varman asiakasyrityksen toimivaan johtoon hallinnointikoodin (suositus nro 10) tarkoittamalla tavalla.

7.9.2018

5 Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa Varman hallintoa hallituksen määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtajan tehtävänä on edistää yhtiön etua. Toimitusjohtaja johtaa yhtiötä terveiden liikeperiaatteiden sekä hyvää hallinnointia ja riskienhallintaa koskevien periaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtaja edustaa Varmaa asiassa, joka lain mukaan kuuluu hänen tehtäviinsä.

Varman toimitusjohtaja on Risto Murto s. 1963 (kauppatieteiden tohtori, Varman toimitusjohtaja vuodesta 2014, Oulun yliopiston ja Työeläkevakuuttajat TELA ry:n hallitusten puheenjohtaja, Sampo Oyj:n ja Wärtsilä Oyj Abp:n hallitusten jäsen, Suomen Kulttuurirahaston raha-asiain toimikunnan jäsen sekä Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n hallintoneuvoston jäsen).

Toimitusjohtajaa tukee Varman johtoryhmä, johon kuuluu toimitusjohtajan lisäksi kuusi johdon ja yksi henkilöstön edustaja. Johtoryhmän tehtävä on ohjata ja kehittää Varman toimintaa siten, että yhtiön hallituksen hyväksymät strategiset tavoitteet saavutetaan.

Johtoryhmän kokoonpano on esitetty [täällä](#).

Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmään kuuluvien johtajien palkoista ja palkkaeduista päättää hallitus. Näitä koskevat tiedot on esitetty erillisessä Palkka- ja palkkioselvityksessä.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmäjohtajat kuuluvat lain tarkoittamalla tavalla Varman lähipiiriin. Varma julkistaa merkittävät liiketoimet, jotka tehdään lähipiiriläisten kanssa. Myös heidän osakeomistuksensa listayhtiöissä julkistetaan neljännesvuosittain.

Kun uusista hallitus- tai hallintoneuvostoedustuksista päätetään, toimitusjohtajan osalta päätöksen tekee hallitus kollegiona nimitys- ja palkkiovaliokunnan käsittelyn jälkeen hallituksen puheenjohtajan esityksestä.

Johtoryhmään kuuluvan muun johtajan uudesta hallitus- tai hallintoneuvostoedustuksesta yhteisössä, joka ei ole Varman tytäryritys, päättää hallituksen puheenjohtaja toimitusjohtajan esityksestä "yksi yli yhden" -periaatteen mukaisesti, kun taas hallitus- tai hallintoneuvostoedustuksesta Varman tytäryrityksessä samoin kuin Varman edustuksesta työeläkealan yhteistoimintayhteisöissä päättää toimitusjohtaja.

Edustusta koskevaa päätöstä tehdessään päätöksentekijä arvioi:

- onko edustus mahdollisten eturistiriitojen vuoksi omiaan heikentämään luottamusta lainsäädännössä korostettujen työeläkevakuutusyhtiön itenäisyys- ja riippumattomuusvaatimusten toteutumiseen,
- ettei edustus vaikuta haitallisesti Varman sijoitustoiminnan päätöksentekoon.

7.9.2018

Sijoitustoimikunta käsittelee keskeiset, toimitusjohtajan päätettäväksi tulevat sijoitusasiat. Toimikuntaan kuuluvat toimitusjohtaja ja sijoitustoiminnasta vastaavat johtajat. Toimikunta valmistelee sijoitusesitykset hallitukselle ja tekee päätökset asioissa, joissa sillä on vuosittain hallituksen vahvistaman sijoitussuunnitelman nojalla päätösvalta ja joita ei ole delegoitu organisaatiossa alemmalle tasolle. Lisäksi toimikunta seuraa sijoitusriskejä.

6 Johdon ja sijoitusorganisaation luottamustoimet

Lain edellyttämät tiedot hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmään kuuluvien johtajien luottamustoimista esitetään edellä kohdissa 4.1 ja 5.

Varman sijoituspäätöksiä tekevistä tai valmistelevista toimihenkilöistä seuraavat ovat työtehtäviinsä liittyen jäsenenä muiden yhteisöjen toimielimissä:

- Pääomasijoitusjohtaja Markus Aho: Tornator Oyj:n hallituksen varajäsen
- Listaamattomista sijoituksista vastaava sijoitusjohtaja Mikko Koivusalo: Tornator Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
- Toimitilajohtaja Toni Pekonen: VVT Kiinteistösijoitus Oy:n ja Serena Properties AB:n hallitusten jäsen
- Kiinteistösijoituksista vastaava sijoitusjohtaja Ilkka Tomperi: AROS Bostad III AB:n, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kalevan ja INREV (B.V. Hollanti), NV Kiinteistösijoitus Oy:n ja VVT Kiinteistösijoitus Oy:n hallitusten jäsen
- Kiinteistösijoituspäällikkö Marja Törnroos: NV Kiinteistösijoitus Oy:n, Serena Properties AB:n ja Spektri Kiinteistöt GP Oy:n hallitusten jäsen ja AROS Bostad III AB:n hallituksen varajäsen.

Lisäksi hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä Varman kokonaan tai osittain omistamissa kiinteistöyhtiöissä ovat:

- Toimitilajohtaja Toni Pekonen
- Kiinteistökehitysjohtaja Sari Raunio
- Kiinteistösijoituksista vastaava sijoitusjohtaja Ilkka Tomperi
- Asiakkuuspäällikkö Tytti Juhokas
- Kiinteistöpäälliköt Mika Kaasalainen, Matti Lindfors, Juhani Mäkelä ja Kai Niinimäki.

7 Sisäpiirihallinto

Varmassa noudatetaan hallituksen vahvistamaa sisäpiiriohjetta, jota sovelletaan sijoitustoimintaan ja henkilöstön omiin arvopaperikauppoihin. Ohje edellyttää ennakkokonsultointia pörssiosakkeita ja niihin oikeuttavia arvopapereita koskeviin kauppoihin sellaisilta varmalaisilta, jotka on määritelty kuuluviksi pysyviin sisäpiiriläisiin sillä perusteella, että he asemansa tai tehtävänsä perusteella saavat haltuunsa säännönmukaisesti sisäpiiritietoa.

Ennakkokonsultoinnissa pyydetään compliance officerilta lupa ennen kaupan toteuttamista. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei Varmassa ole sisäpiiritietoa, joka koskee asianomaista pörssiosaketta; tämän compliance officer tarkistaa Varman sisäisestä rekisteristä ennen luvan myöntämistä. Pysyvää sisäpiiriläistä koskee myös ns. lyhyen kaupan kielto, joka edellyttää, että samaa yhtiötä koskevan arvopaperioston ja myynnin välisen ajan tulee olla vähintään 3 kuukautta.

7.9.2018

Ennakkokonsultoinnin jälkeen toteuttamastaan kaupasta pysyvä sisäpiiriläinen on velvollinen tekemään compliance officerille omistuseroilmoituksen, jossa kerrotaan hankittujen tai luovutettujen arvopaperien määrä Varman sisäistä rekisteriä varten.

Lisäksi Varmassa on käytössä lain edellyttämä julkinen sisäpiirirekisteri

8 Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Varman taloudellista raportointia sääntelevät kirjanpito-, osakeyhtiö-, vakuutusyhtiö- ja työeläkevakuutusyhtiölain sekä vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuelan kattamista koskevan lain lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön asetus vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, kirjanpitoasetus, sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamat laskuperusteet sekä Finanssivalvonnan antamat määräykset.

Varman hallitus päättää sisäisen valvonnan sisällöstä ja organisoinnista, sisäisen valvonnan osa-alueiden ja periaatteiden toteuttamisesta sekä vahvistaa yhteiset suuntaviivat Varma-konsernin sisäiselle valvonnalle ja vahvistaa riskienhallintasuunnitelman. Hallitus arvioi vuosittain, onko sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty. Hallitukselle toimitettavan taloudellisen raportoinnin sisältö on määritelty sekä hallituksen työjärjestyksessä että sijoitussuunnitelmassa.

Taloudellinen raportointi hallitukselle, johdolle sekä viranomaisille toteutetaan raportoitavasta toiminnosta riippumattomasti Varman taloushallinnossa. Yhtiön tulos ja vakavaraisuusasema lasketaan päivittäin.

Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti mm. kokonaistulos, tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin, vakavaraisuusasema, sijoitukset tuottoineen riskin mukaan luokiteltuina, johdannais- ja valuuttapositiot, riskikeskittymät sekä kate. Lisäksi taloushallinto raportoi sijoitussuunnitelman mukaisten riskirajojen seurannasta ja päätösvaltuuksien käytöstä sekä suorittaa sijoitusten arvostukseen kohdistuvia kontroleja. Edellisen lisäksi sijoitustoiminto raportoi toiminnastaan erikseen hallitukselle. Päätösvaltuuksien ja allokaation noudattamista sekä sijoitustoimeksiantoja seurataan päivittäin. Aktuaaritoimi huolehtii siitä, että vakuutusmaksut ja vastuuelka lasketaan laskuperusteiden sekä sosiaali- ja terveysministeriön että Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti.

Säännösten edellyttämän informaation lisäksi Varma tekee osavuosisraportin vuosineljänneksittäin. Varma julkaisee läpinäkyvyyden lisäämiseksi mm. taseen ja tuloslaskelman käyvin arvoin sekä sijoitukset ja niiden tuotot riskin mukaisesti ryhmiteltyinä.

Varman taloudellisen raportoinnin kannalta merkittävimmät elementit ovat sijoitusten arvostus ja sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin, vastuuelalle hyvitetty korko sekä yhtiön vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan, joka puolestaan määräytyy sijoitusten riskialttiudesta (vakavaraisuusluokittelusta).

7.9.2018

Vakavaraisuustunnuslukujen pohjalta määräytyy sijoitustoiminnan riskinkantokyky. Vastuuelan katteena olevan omaisuuden riittävyys tulee olla jatkuvasti tiedossa.

Vastuuelka lasketaan tilinpäätöshetkellä ja tilivuoden aikana parhaiden vakuutusteknisten arvioiden mukaisesti. Tarkka vuosilaskenta valmistuu loppukeväällä. Työeläkelaitosten vastuunjako tehdään Eläketurvakeskuksen kautta vuosittain.

Riskiä ottavasta toiminnosta riippumattoman, aktuaaritoimessa sijaitsevan sijoitusriskienhallinnan tehtävänä on mm. sijoitusten sisältämien riskien tunnistaminen, riskitason mittaaminen ja raportointi.

Hallitus päättää johdannaissopimusten käyttämisestä koskevista perusteista ja sijoitusten vakavaraisuusluokittelun perusteista. Sijoitustoiminto tekee esitykset ja toimitusjohtaja päätökset sijoitusten riskiluokittelusta hallituksen luokitteluperusteista noudattaen, ja riippumaton riskienhallintatoiminto antaa lausunnon esityksistä. Sijoitusten vakavaraisuusluokittelu tarkastetaan säännöllisesti. Hallitukselle laaditaan riippumaton seurantaraportti johdannaissopimusten käytöstä sekä niiden vaikutuksesta vakavaraisuusrajaan.

Taloudellisesta raportoinnista on yhtiössä laadittu yksityiskohtaisia toiminnan kuvauksia ja työhjeita. Taloudellisen raportoinnin luotettavuutta tukee periaate, jonka mukaan yhtiön liikekirjanpito on aina jaksotettuna ajan tasalla käyvin arvoin ja että sen tiedot täsmäävät sekä reskontrina toimivien eri sijoituslajireskontrajärjestelmien että raportoinnissa käytettävän tietovaraston kanssa.

Tarkka vastuuelka lasketaan vuosittain. Vuoden aikana vastuuelan laskennassa käytetään eläkevakuutustoiminnan rekisteritietojen ohella vakuutusteknisiä analyyskejä. Vakuutusriskejä analysoidaan mm. riskiperusteanalyysillä (kuolevuus, työkyvyttömyysintensiteetti), tilinpäätös- ja liiketulosanalyysseilla (vakuutustekniikka, vastuunjako) sekä muun muassa maksutappioita ja työkyvyttömyyseläkemenoa tilastoitaessa.

Tilinpäätöstä laadittaessa vakuutettujen palkkasumma on arvio. Tämä heijastuu yhtiön maksutuloon ja vastuuelan suuruuteen, mutta ei vaikuta juuri yhtiön tulokseen.

Varman taloudelliseen raportointiin liittyvät operatiiviset riskit kartoitetaan säännöllisesti. Tunnistettujen riskien vaikutusten merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan riskikohtaisesti.

9 Tilintarkastus

Varman yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee yhtiölle kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa. Tilintarkastajaksi ja varatilintarkastajaksi voidaan valita myös tilintarkastusyhteisö.

Tilintarkastajien toimikausi kestää valintaa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

7.9.2018

Voimassaolevan olevan tilintarkastusta koskevan lainsäädännön mukaan tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa Varman kirjanpito, tilinpäätös ja konsernitilinpäätös sekä hallinto. Tilintarkastus tulee tehdä hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

Tilintarkastajat raportoivat työstään, havainnoistaan ja johtopäätöksistään yhtiökokoukselle osoitettavassa tilintarkastuskertomuksessa. Tämän lisäksi tarkastajat raportoivat sisäistä valvontaa, taloudellista raportointia sekä muita tarkastustoimenpiteitä koskevista havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle, hallitukselle, hallintoneuvostolle, toimivalle johdolle sekä valvovalle viranomaiselle.

Tilintarkastajat toimittavat vuosittain yhtiön hallitukselle voimassa olevan lainsäädännön mukaisen kirjallisen vahvistuksen riippumattomuudestaan. Yhtiön hallitus arvioi tilintarkastajien riippumattomuutta vuosittain.

Yhtiökokouksen 15.3.2018 päätöksen mukaisesti Varman varsinaisena tilintarkastajana tilikaudella 2018 toimivat KHT Antti Suominen ja KHT Jenni Smedberg. Varatilintarkastajina toimivat KHT Robert Söderlund ja Ernst & Young Oy päävastuullisena tilintarkastajaan KHT Tuija Korpelainen.

Tilintarkastajien palkkio vuoden 2017 lakisääteisestä tilintarkastuksesta oli 187 259,23 euroa. KPMG Oy Ab:n palkkio muista kuin tilintarkastukseen liittyvistä asiantuntijapalveluista oli vuonna 2017 yhteensä 69 644,80 euroa.

Tilintarkastajat ja varatilintarkastajat kuuluvat lain tarkoittamalla tavalla Varman lähipiiriin. Merkittävät liiketoimet, jotka tehdään lähipiiriläisten kanssa, julkistetaan erikseen Varman toimesta.

10 Sisäinen tarkastus

Varman sisäinen tarkastus toimii sisäisen tarkastuksen ammattistandardeissa määriteltujen periaatteiden mukaisesti. Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoitus on tukea organisaation tavoitteiden saavuttamista tuottamalla riskienhallinnan ja muun sisäisen valvonnan tilaa koskevia arvioita ja kehitysehdotuksia.

Sisäisen tarkastuksen organisaatioasema, tehtäväalueet, vastuu ja toimivalta on määriteltä hallituksen hyväksymässä toimintaohjeessa. Tarkastuskohteet määritellään vuosittain laadittavassa tarkastussuunnitelmassa, joka johtoryhmän ja tarkastusvaliokunnan käsittelyn jälkeen hyväksytään hallituksessa.

Tarkastushavainnot raportoidaan yhtiön johdolle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Sisäinen tarkastus on organisoitu toimitusjohtajan alaisuuteen.

11 Selonteko hallinnointikoodia koskevista poikkeuksista

Seuraavassa esitetään yhteenveto listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksia koskevista poikkeuksista Varmassa.

7.9.2018

- Suositus nro 5 – hallitusjäsenten erityinen asettamisjärjestys: Varma poikkeaa suosituksesta, sillä työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää, että kaikki jäsenet työeläkevakuutusyhtiön hallitukseen asetetaan hallintoneuvoston toimesta. Suosituksen mukainen järjestys, jossa enemmän kuin puolet jäsenistä nimittää yhtiökokous, ei siten ole lain sallima.
- Suositus nro 10 – riippumattomien hallitusjäsenten määrä: Varman hallituksen varsinaisista jäsenistä seitsemän ja varajäsenistä kaksi ovat sellaisia, jotka kuuluvat toimivaan johtoon Varman asiakasyrityksessä. Tällöin suositus riippumattomien hallitusjäsenten enemmistöstä ei täyty; nämä tiedot on esitetty Hallitus-osiossa. Poikkeus liittyy Varman yhtiömuodon keskinäisyyteen. Keskinäisessä yhtiössä asiakkuus tuottaa osakkuuden yhtiössä ja poikkeus suosituksesta kompensoi näin sitä, että työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain myötä yhtiökokous ei aseta hallituksen enemmistöä suosituksen nro 5 tarkoittamalla tavalla. Lisäksi asiakkuusedustus hallituksessa varmentaa osaltaan sitä, että Varma toimii tehokkaasti lakisääteisen työeläketurvan toimeenpanossa.
- Suositukset nro 16, 17 ja 18a – riippumattomien valiokuntajäsenten määrä: Hallituksen nimitys- ja palkkiovaliokunta -osiossa esitellyn nimitys- ja palkkiovaliokunnan kolmesta jäsenestä kaksi ja tarkastusvaliokunnan (Hallituksen tarkastusvaliokunta -osiossa) neljästä jäsenestä kolme kuuluu toimivaan johtoon Varman asiakasyrityksessä. Poikkeuksen perustelu on sama kuin mitä edellä esitetään suosituksen nro 10 osalta Varman toiminnan tehokkuuden varmentamisesta.
- Suositus nro 22 - palkitsemista koskeva päätöksenteko: työeläkeyhtiön lakisääteisestä rakenteesta johtuu, että päätöksenteko hallituksen palkitsemisesta kuuluu hallintoneuvostolle.